

เล่าเรื่อง

เมืองท่งสง

๙

ท่งสง

เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัด นครศรีธรรมราช มีมานานับ ๑๐๐ ปี นายอำเภอ คนแรกคือ หลวงพำนักรัตนาคาม (เที่ยง ณ นคร) พ.ศ. ๒๔๔๐-๒๔๔๓ เดิมเรียกตามชื่อต้นไม้ว่า “โคกแซะ” ปัจจุบันคือบริเวณบ้านตลาดใน มีคลอง ทำเลไหลผ่าน ด้านทิศตะวันตกมีคลองท่าโหล่น ไหลผ่านบ้านนาเหนือและหมู่บ้านพัฒนาในปัจจุบัน คลองอีกสายหนึ่งที่ไหลผ่านร้านย่งสง, ที่ราบสูงในปัจจุบัน คือคลองตม หมู่บ้านของท่งสง ได้แก่ บ้านโคกทราย (หัวสะพานเหล็ก) บ้านเขาราบ บ้านโคกแซะ บ้านหนอง आम (หน้าตลาดเกษตร) บ้านดานปราบ บ้านในหวัง บ้านออกวัด (ข้างวัดโคกหม้อ/วัดชัยชุมพล) บ้านนาเหนือ

สถานที่น่าสนใจ

- **วัดเขาปริดี** เดิมชื่อวัดเขาดีปลี ตำนานบอกเล่ากันว่า มีต้นดีปลีอยู่บนเขานี้ จะพบเห็นได้เฉพาะผู้ที่หลงทางเท่านั้น ผู้ที่เปลี่ยนมาเป็นชื่อวัดเขาปริดี คือ พระครูเหม เจติยานุรักษ์สังฆปาโมกข์

- **วัดชัยชุมพล** เดิมชื่อวัดโคกหม้อ บ้างก็ว่ามาจากคำว่า โค-มอ อันน่าจะมาจากเสียงของวัวร้องสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ฝ่ายทหารได้ตั้งค่ายอยู่ที่วัดโคกหม้อ มีพระครูอุดม ศิลาจารย์ (ช่วย วาสุกรี) เป็นเจ้าอาวาส ได้เปลี่ยนชื่อเป็นชัยชุมพล

- **โคกแซะ** เป็นชื่อบ้านที่ตั้งตลาดท่งสง อยู่ในตำบลชะมาย (ที่มาย) มีกำนันชื่อขุนศรี ชะมายเขต ปัจจุบันเป็นตลาดในตำบลปากแพรก สมัยนั้นมีขุนศักดิ์ ภักดี เป็นกำนัน

- **ถ้ำตลอด** มีมานานแล้ว เดิมคิดว่าเป็นทาง

ผ่านของชุมชนบ้านดานปราบ เดินมาตลาดท่งสง พระนอนในถ้ำก็มีมานาน ค้นคว้าไม่ได้ว่าสร้างขึ้นในสมัยใด แต่สิ่งโดดเด่นขนาดใหญ่ปากถ้ำสร้างขึ้นโดยนางเหว แซ่ลิ่ม (ลวณะมัลย์) :

- **ที่วัง** จากคำเล่าที่ฟังมาจากกำนันตำบลที่วัง ขุนเกษม ราชภักดี ว่าเป็นที่ประทับชั่วคราวครั้งเสด็จสร้างทางรถไฟ จะมีศาลาทรงไทยอยู่แถบนั้น จะมีที่นาหลวงและบ้านฉาง (ฉางข้าว)

- **ช่องเขา** เป็นทางรถไฟที่ควบคุมการขุดโดยชาวฝรั่งแต่จะใช้คนจีนเป็นผู้ขุด ประมาณ ปี พ.ศ. ๒๔๕๓ โดยวิธีขุดเจาะระเบิดเข้าหากันจนทะลุการติดต่อด้านนครศรีฯ ใช้เส้นทางช่องเขานี้อย่างเดียวจะเดินด้วยเท้า, เกลียวหรือรถไฟ จะมีที่พักระหว่างทางเช่นที่ทำแพจะมีที่พักร ๒ ชั้น ชั้นบนจะทำด้วยไม้ไผ่ทั้งลำ ไว้พักนอนค้างคืน นอกจากนี้ยังมีที่พักรที่พุทหง, เสาธง, ม่วงตลอด เส้นทางกว้างได้ถางให้เป็นทางเดินเกลียวครั้งขบวนช้างรัชกาลที่ ๖ เสด็จ (ถนนราชดำเนิน ร.๖)

สายน้ำลำคลองจะเป็นเส้นทางคมนาคม การขนส่งเป็นหลัก โดยใช้เรือขนส่งสินค้า แลกเปลี่ยนสินค้า ท่งสง มีข้าวสารจะแลกเปลี่ยนหรือซื้อเกลือกะปิ จากตรัง พ่อค้าจะนำมาทางเรือ มาขึ้นที่หมู่บ้านเช่น ที่วัดจอด เพราะจากคำบอกเล่าเดิม คลองวัดจอดกว้างประมาณ ๒๐ เมตร ลึกประมาณ ๑๐ เมตร ช้างลงอาบน้ำได้

สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ เมื่อเวลา ตีสองของวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ ข้าราชการวิทย์ว่า ญี่ปุ่นขึ้นทำแพ หลังจากคนไทยประกาศอยู่ฝ่ายญี่ปุ่น ชาวญี่ปุ่นมาตั้งค่ายอยู่ที่สวนสวรรค์ปัจจุบันคือตลาด

สศเทศบาลตำบลปากแพรก ส่วนทหารไทยอยู่ที่วัด
โคกหม้อ (วัดชัยชุมพล) และที่วัดโคกสะท้อน ทั้ง
สองได้รับความเสียหายจากการถูกทิ้งระเบิดจากฝ่าย
สัมพันธมิตรทำให้เส้นทางรถไฟเสียหาย เก็บระเบิด
ด้านไม่ระเบิดจำนวน ๒ ลูก ปัจจุบันเป็นอนุสรณ์อยู่
ที่หน้าว่าการอำเภอทุ่งสง

การแพทย์ สมัยก่อนไม่ค่อยนิยมหมอหลวง
มีอนามัยอยู่ที่ควรรดเมสไปนครศรีฯ-ตรัง ในปัจจุบัน
หมอหลวงที่มีชื่อในสมัยนั้นคือหมอรัดน์คนส่วนใหญ่
เมื่อเจ็บไข้ได้ป่วย จะพึ่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หรือหมอบ้าน
สมุนไพร หมอที่มีชื่อเสียง ได้แก่ ผู้ใหญ่ช่วย สุขอนันต์
ผู้ใหญ่น้อย วุฒิสักดิ์, หมอนุช บ้านเล (วัดทะเล)

การละเล่น มีประเภทหนังตะลุง และมโนราห์
ที่มีชื่อเสียงได้แก่

มโนราห์เกิด (ควนกรวด) มโนราห์หนู (นาแฝด)
มโนราห์สังข์ (หนองเสม็ด)

หนังตะลุง หนังกล่อม ขรรค์ชัย (โคกบก)
หนังนกแก้ว (นาไม้ไผ่)

กาหลอ แจ็ก เกสรินทร์

ผู้เล่า

นายอั้น รุ่งเมือง
อายุ ๘๓ ปี
อดีตกำนันตำบลชะมาย
เกิดที่หนองเสม็ด

นายยก มากคงแก้ว
อายุ ๘๑ ปี
อดีตครูใหญ่ ร.ร.บ้านหนองหว้า
เกิดที่บ้านเขาราบ

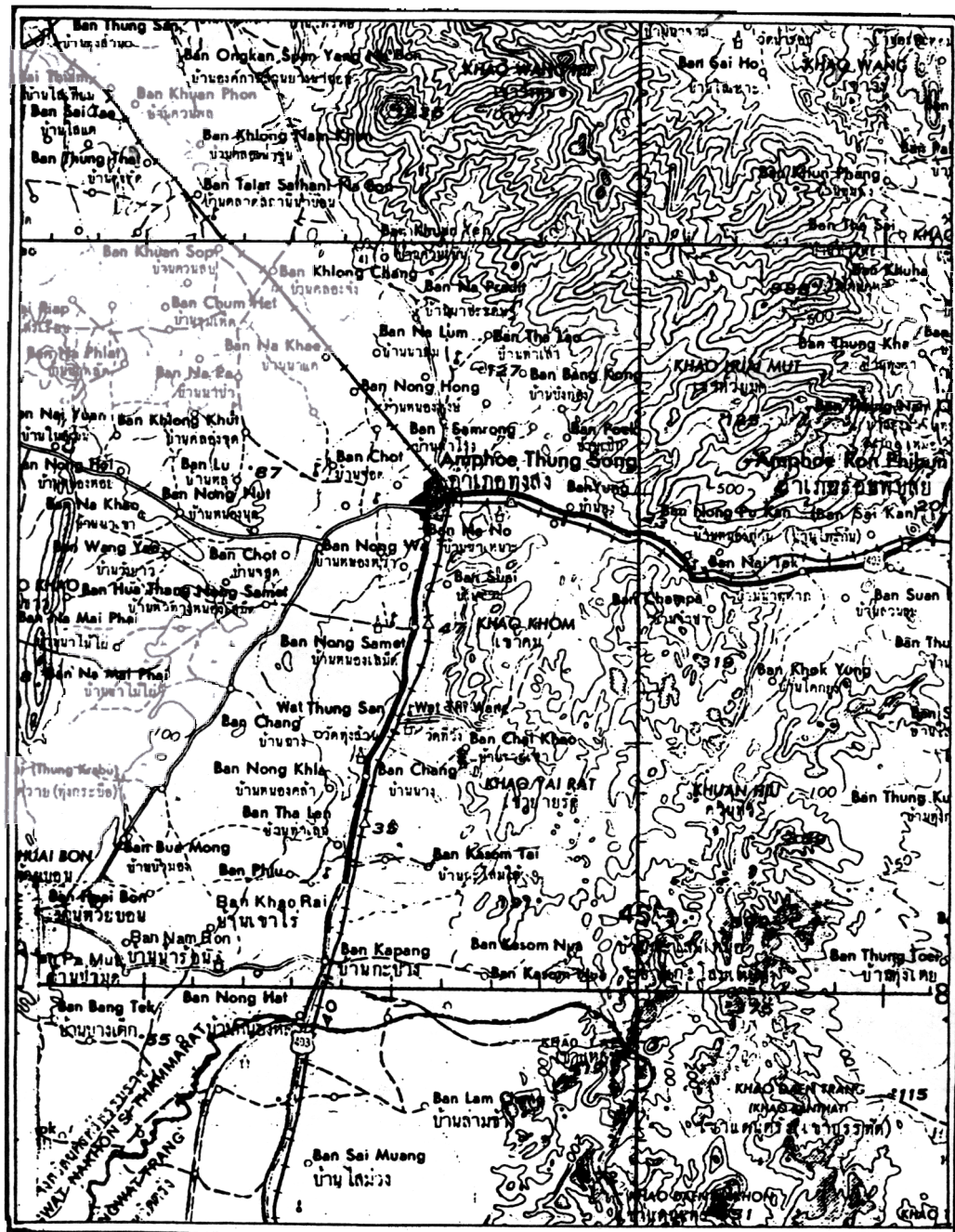
นายเชียน รัชศรีทอง
อายุ ๘๒ ปี
อดีตครูโรงเรียนบ้านไพร่ทอง
เกิดที่บ้านโคกบก

นายวาสน์ มุขแก้ว
อายุ ๗๕ ปี
อดีตครูใหญ่ ร.ร.วัดคงคาเจริญ
เกิดที่ตำบลทิวัง

ผู้สัมภาษณ์

นายอนุกุล ธานีรัตน์
นายอนุกุล รัชศรีทอง
๑๘-๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๐

ที่มา : กรมแผนที่ทหาร แผนที่ประเทศไทย มาตรฐาน : ๒๕๐,๐๐๐
 SERIES ๕๕๐ S SHEET NB ๔๓-๒, NB ๔๓-๓, NC ๔๓-๑๑,
 AND NC ๔๓-๑๕ EDITION • RTSD, ๒๕๓๓